

New Babylon nu ook als spektakel

Blog by Piet Vollaard on ArchiNed about the 'New Babylon' building in Den Haag, March 09, 2007.

Alles van waarde is weerloos, schreef Lucebert ooit. Dat geldt nu ook voor een naam, voor een levenswerk. New Babylon als consumptieparadijs, is het ironie of is het moedwillige 'Kaltstellung' van Constants kritische gedachtegoed, waarin hij nu juist de bevrijding van de consumptiedwang trachtte te bewerkstelligen? What's in a name? Heel veel, zo weet elke marketeer. Een naam kan een product maken of breken. Een naam is ook weerloos, je kunt een naam claimen, ge- en misbruiken. Toen Den Haag in de tweede helft van de jaren zeventig naast het Centraal Station een donkerbruine steenklomp met winkels kreeg – een pseudo binnenstadje (Jord den Hollander destijds in *de Architect*) naar ontwerp van Lucas Niemeijer – werd er al geprotesteerd tegen de naam (Nieuw) Babylon die aan het geheel werd gegeven. Op dat moment had beeldend kunstenaar en visionair urbanist Constant Nieuwenhuys net een meer dan 15-jarige periode van intensief werken aan New Babylon achter de rug. Een allesomvattende visie, gevoed door het ideeëngoed van de Situationisten, een alternatief voor, en een kritiek op de spektakelmaatschappij, een bevrijding van het consumentisme, een wereldomvattende, allesdoordringende netwerkstad waar de spelende mens zijn creatieve krachten kon ontplooiën en zich in hallucinerende atmosferen kon begeven, kortom alles behalve die miezerige steenklomp, waar zelfs de winkels eigenlijk nooit echt goed gelopen hebben. Dat nou juist dat gebouw de naam Babylon of zelfs Nieuw Babylon moest krijgen, dat was al erg.

Maar het kan erger. Het oude Babylon verdwijnt en er komt een New Babylon voor terug. Kon je de toenmalige ontwikkelaars en ontwerpers nog naïef noemen, wie op dit moment het gore lef heeft om zijn winkelnering New Babylon te noemen nota bene precies de Engelse titel die Constant altijd aan zijn levenswerk gaf en nota bene anderhalf jaar nadat de schepper van die naam en dat werk is overleden die is niet naïef, die weet precies wat hij doet.

Er is zelfs een officiële website www.newbabylon.nl. *Een unieke en bruisende plek in het hart van Den Haag waar exclusief wonen, werken, winkelen, uitgaan en overnachten samengaan.* jengelt de aankondiging. Een plek waar niet zomaar gewoond of gewerkt wordt. Nee, daar komen Living, Working, Retail en Leisure samen (wonen is zoals bekend pas echt wonen als het Living heet, winkelen is pas echt winkelen als er het label Retail op is geplakt.)

De eerste twee lagen van New Babylon worden gereserveerd voor een gevarieerd en exclusief winkelaanbod en een riant keus aan eetgelegenheden. aldus de website, Je vindt er de juiste mix van vers bereide afhaalmaaltijden en stijlvolle etablissementen waar men terecht kan voor een uitgebreid diner. Maar je eet er net zo makkelijk een Thaise citroengrassoep, lekkere sandwich of luxe panini parmaham.

Bwahrrrggg...*luxe panini parmaham*, bluhrrrrpppp...*een latte op weg naar het station* (want elke *consumer* weet dat koffie pas echt koffie is als het door de Amerikaanse consumptieketenmangelmolen is gehaald en opeens latte heet en twee keer zo duur is geworden). Het perverteren van het oorspronkelijke gedachtegoed van New Babylon kent geen grenzen. [in New Babylon] *horen wellness en relaxen beslist thuis. We garanderen dat er een interessant aanbod van ontspanningsmogelijkheden, vermaak en cultuur in New Babylon komt.*

Vermaak en cultuur, een mini-tentoonstellinkje van Constants New Babylon misschien? De brutalen hebben immers de halve wereld, en Who the f*ck is die Constant anyway? (om het maar eens lekker in het Engelse marketeerbargoens te zeggen).

New Babylon: Outstanding in every way jubelt de website door. Tja, dat moet dan ook architectuur betreffen. Feitelijk is daar pas bij oplevering iets over te zeggen, en de eigenlijke kwaliteit van de architectuur, daar gaat het me nu ook even niet om. Maar toch, wie heeft dit consumptieparadijs eigenlijk ontworpen? Het is bijna gênant om het te moeten melden: Meyer & van Schooten.

Zou er nu echt op het bureau van de huidige voorzitter van de BNA niet even gedacht zijn aan dat andere New Babylon? Zouden ze echt niet even hebben moeten slikken bij de misselijkmakende middenstandsmentaliteit die juist op dit moment deze naam claimt, voor dit gebouw, met deze ongegeneerde consumptieuitspatting als thema, dit spektakel in het kwadraat, deze derive van het oorspronkelijke New Babylon?

Zouden ze zich niet even ongemakkelijk hebben gevoeld als ze dachten aan het genante moment dat ontstaat als ze moeten toegeven dat Meyer & Van Schooten de ontwerpers van New Babylon zijn, "Yeah, sure we designed New Babylon." Om daar dan onmiddellijk aan te moeten toevoegen dat Inderdaad er ooit nog een ander New Babylon was. Een Utopie weet u wel, geen gebouw hoor, meer een kunstwerk, niet van een echte architect, maar van een kunstenaar, begrijpt u. Ach, wij waren er ook niet blij mee, maar de schoorsteen moet roken, en om van die naam nu een punt te gaan maken, dat zien wij toch niet als onze taak als architect, daar hebben wij ook helemaal geen invloed op, zoiets gaat buiten ons om.

En bovendien: What's in a name, meneer?

U nog een latte?